

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 14C/265/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4213228892
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Kováčová
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2015:4213228892.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno v konaní pred sudkyňou JUDr. Oľgou Kováčovou v právnej veci navrhovateľov: 1/ C. C., nar. X.X.XXXX, bytom U. XXXX/XX, X. U., 2/ G. C., nar. XX.X.XXXX, bytom P. XXXX/XX, V., I. republika, 3/ C. C., nar. XX.X.XXXX, bytom U. XXX/XX, X. U., 4/ Z. C., nar. XX.X.XXXX, bytom B. č. XX, 5/ G. V., nar. XX.X.XXXX, bytom T. XXXX/XX, X. U., všetci v konaní zastúpení JUDr. Tamásom Puskásom, advokátom so sídlom Alžbetínske nám. 1203, Dunajská Streda, proti odporcovi: SR - Slovenský pozemkový fond, Búdková 36, Bratislava, IČO: 17 335 345, o určenie predmetu dedičstva, takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

Odporcovi sa náhrada trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 30.12.2013 bol tunajšiemu súdu doručený návrh na začatie konania, ktorým sa navrhovateľ v rade 1/ domáhal určenia, že nehnuteľnosti vedené v katastri nehnuteľností Okresným úradom Komárno, katastrálnym odborom na LV č. XXXX pre okres M., obec K. na D., k.ú. K. na D. ako pozemky parcely registra „E“ parc. č. XXXX/X - orná pôda o výmere X.XXX m2, parc. č. XXXX/X - orná pôda o výmere XX.XXX m2, parc. č. XXXX/X - ostatné plochy o výmere XXX m2, parc. č. XXXX/X - orná pôda o výmere XX.XXX m2 v celosti patria do dedičstva po neb. G. Z., nar. X.X.XXXX, naposledy bytom K. na D., zomr. XX.XX.XXXX. Zároveň si uplatnil náhradu trov konania. Návrh na začatie konania odôvodnil tým, že jeho právny predchodca neb. G. Z. bol výlučným vlastníkom nehnuteľností - pozemkov pôvodne vedených v PKN vložke č. XXXX pre k.ú. K. na D. ako parc. č. XXX - roľa o výmere X.XXX m2, parc. č. XXX - dvor o výmere X.XXX m2, parc. č. XXX/XX - vinica o výmere XXX m2, parc. č. XXXX/X - roľa o výmere XX.XXX m2, parc. č. XXXX/X - roľa o výmere XX.XXX m2, parc. č. 1755/2 - járok o výmere XXX mX a parc. č. XXXX/X - roľa o výmere XX.XXX m2. Tieto pozemky boli konfiškované podľa nariadenia č. 104/1945 Sb. n. SNR v znení nariadenia č. 64/1946 Sb. n. SNR rozhodnutím Konfiškačnej komisie v Komárne č. 131/131-134/46 v celosti. Neb. G. Z. však podal žiadosť o zrušenie uvedeného rozhodnutia, ktorá bola postúpená listom zo dňa 4.9.1948 Povereníctvu pôdohospodárstva a pozemkovej reformy na ďalšie konanie. Povereníctvo pôdohospodárstva a pozemkovej reformy po preskúmaní podanej žiadosti a vykonanom zisťovaní vydalo dňa 22.12.1948 rozhodnutie č. 73.094/48-V/A-2., ktorým podľa nariadenia č. 26/1948 Sb. n. SNR vyňalo pôdohospodársky majetok neb. G. Z. nachádzajúci sa v k.ú. K. D. z konfiškácie. Keďže tieto pozemky boli vyňaté z konfiškácie, tieto nemohli byť nikomu pridelené. Túto skutočnosť potvrdil aj Štátny archív v Nitre listom zo dňa 17.4.2013. Poukázal na to, že ak konfiškované pozemky neboli nikomu pridelené, má sa za to, že záznamom o konfiškácii sa nestal vlastníkom štát, resp. pozemkový úrad, ale išlo len o blokáciu dispozičného práva a vlastníkom bol naďalej vlastník zapísaný v PKN vložke. Tiež poukázal na postup podľa nariadenia č. 104/1945 Sb. n. SNR. Z identifikácie parciel zo dňa 7.8.2012 a z aktuálneho výpisu z LV č. XXXX pre k.ú. K. na

D. však zistil, že namiesto neb. G. Z. je v katastri nehnuteľností zapísaný ako vlastník predmetných nehnuteľností (pôvodne vedeným v P. vložke č. XXXX pre k.ú. K. na D.) Slovenská republika - Slovenský pozemkový fond. Mal za to, že stav zapísaný v katastri nehnuteľností nezodpovedá rozhodujúcim právnym skutočnostiam a je nezákonný. Mal za to, že ako dedič vlastníka predmetných nehnuteľností neb. G. Z. má naliehavý právny záujem na určení, ktorého sa domáha z dôvodu, že bez takého určenia je jeho postavenie neisté, pričom rozhodnutie súdu by vytvorilo pevný základ pre právne vzťahy medzi účastníkmi konania. Konštatoval, že protiprávny stav v katastri nehnuteľností môže byť odstránený len predložením právoplatného rozhodnutia súdu o tom, že predmetné nehnuteľnosti patria do dedičstva po neb. G. Z., ktorý by bol podkladom pre vykonanie záznamu v katastri nehnuteľností. Titulom trov konania si uplatnil náhradu zaplateného súdneho poplatku za návrh a trov právneho zastúpenia.

Odporca s podaným návrhom nesúhlasil. Vo svojom písomnom vyjadrení k podanému návrhu okrem námietky nedostatku aktívnej vecnej legitímácie v konaní, poukázal na to, že sporné nehnuteľnosti nadobudol do výlučného vlastníckeho práva na základe rozhodnutia ROEP č. Z 3202/2001 z 24.9.2001 z titulu pkv. 1241, konfiškované podľa nar. 104/1945 Zb. SNR čd. 1243. Tiež uviedol, že parcelu W. č. XXXX/X prenajíma ako súčasť parcely N. č. XXXX Poľnohospodárskemu družstvu na základe nájomnej zmluvy. Preto mal za to, že minimálne k parcele č. EKN č. XXXX/X nadobudol vlastnícke právo z titulu vydržania, keď s pozemkom nakladal ako s vlastným, pričom bol dobromyseľný ohľadne užívania nehnuteľnosti, keďže nemal vedomosť o tom, že nehnuteľnosť bola na základe rozhodnutia vyňatá z konfiškácie.

Na základe návrhu navrhovateľa v rade 1/ súd uznesením č.k. 14C/265/2013-94 zo dňa 9.10.2014 pripustil vstup ostatných do úvahy prichádzajúcich dedičov po neb. G. Z. ako navrhovateľov v rade 2/ až 5/.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa v rade 1/, povereného zamestnanca odporcu, oboznámením obsahu výpisu z PKN vložky č. XXXX pre k.ú. K. na D., podania zo dňa X.X.XXXX, podania zo dňa X.X.XXXX, podania zo dňa 3.1.1950, rozhodnutia zo dňa 22.12.1948, podania zo dňa 17.4.2013, výpisu z LV č. XXXX pre k.ú. K. na D., identifikácie parciel, kópie z katastrálnej mapy, rozhodnutia č.k. D XXXX/XX-XX zo dňa XX.XX.XXXX, rozhodnutia sp. zn. D XXX/XX zo dňa X.X.XXXX, osvedčenia o dedičstve sp. zn. XD/XX/XXXX zo dňa X.X.XXXX, vyjadrenia odporcu, nájomnej zmluvy č. 4-1223-05 zo dňa 14.4.2005, výmery pozemkov, dodatku č. 4 k nájomnej zmluve zo dňa 13.2.2009, zoznamu pozemkov užívaných nájomcom k 15.12.2008, výpisu z emailovej komunikácie, podania zo dňa 28.1.2014, výpisu z LV č. XXXX pre k.ú. K. na D. - čiastočný, výpisu z P. vložky č. XXXX pre k.ú. K. na D., vyjadrenia navrhovateľov, rozhodnutia sp. zn. D XXX/XX zo dňa 5.11.1993, zápisnice o predbežnom vyšetrení sp. zn. D 1066/66 zo dňa 10.12.1968, uznesenia č.k. 14C/265/2013-94 zo dňa 9.10.2014, sobášneho listu, vyjadrenia odporcu, kópie rozhodnutia Okresného súdu Dunajská Streda vo veci sp. zn. 9C/47/2010 zo dňa 13.10.2010, kópie rozhodnutia Krajského súdu v Trnave vo veci sp. zn. 9Co/67/2011 zo dňa 20.12.2011, podania odporcu zo dňa 27.4.2015, rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR vo veci sp. zn. 31 Cdo 154/2006, rozhodnutia Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 4 Cdo 130/20007 zo dňa 25.2.2009, kópie rozsudku Okresného súdu Piešťany č.k. 10C/16/2011-123 zo dňa 5.12.2013, informácie zo dňa 2.3.2012, žiadosti zo dňa 25.6.2012, obsahu pripojených spisov sp. zn. 6D/91/2013, najmä rozhodnutia - osvedčenia o dedičstve č.k. 6D/91/2013-65 zo dňa 8.8.2013, obsahu pripojeného spisu sp. zn. D/596/93, najmä rozhodnutia č.k. D 596/93-46 zo dňa 6.12.1994, obsahu pripojeného spisu sp. zn. D 1272/70, najmä rozhodnutia č.k. D 1272/70-15 zo dňa 6.4.1971, obsahu pripojeného spisu sp. zn. D 318/94, najmä rozhodnutia č.k. D 318/94-39 zo dňa 22.8.1995, obsahu pripojeného spisu sp. zn. D 1066/68, najmä rozhodnutia č.k. D 1066/68-15 zo dňa 20.12.1968, obsahu pripojeného spisu D 2745/92, najmä rozhodnutia č.k. D 2745/92-16 zo dňa 6.11.1992, obsahu pripojeného spisu sp. zn. D 212/91, najmä rozhodnutia č.k. D 212/91-26 zo dňa 25.2.1991, obsahu pripojeného spisu sp. zn. D 1050/84, najmä rozhodnutia č.k. D 1050/84-10 zo dňa 26.9.1984 a ostatných ku spisu pripojených listín, prečítaním a na základe takto vykonaného dokazovania ustálil nasledovný skutkový a právny stav veci:

Navrhovatelia v rade 1/ až 5/ sú právnymi nástupcami neb. G. Z. nar. X.X.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX. Aktívnu vecnú legitímáciu navrhovateľov mal súd preukázanú z rozhodnutí vydaných v dedičských konaniach sp. zn. 6D/91/2013, D/596/93, D 1272/70, D 318/94, D 1066/68, D 2745/92, D 212/91, D 1050/84. Právny predchodca navrhovateľov bol výlučným vlastníkom nehnuteľností pôvodne vedených v PKN vložke č. 1241 pre k.ú. K. na D. a to: parc. č. XXX - roľa o výmere X.XXX m², parc. č. XXX - dvor o výmere X.XXX m², parc. č. XXX/XX - vinica o výmere XXX m², parc. č. XXXX/X - roľa o

výmere XX.XXX m², parc. č. XXXX/X - roľa o výmere XX.XXX m², parc. č. XXXX/X - járok o výmere XXX m² a parc. č. XXXX/X - roľa o výmere XX.XXX m². Tieto nehnuteľnosti právny predchodca navrhovateľov nadobudol na základe darovacej zmluvy. Rozhodnutím Konfiškáčnej komisie v Komárne č. 131/131-134/46 boli vyššie uvedené pozemky právneho predchodcu navrhovateľov konfiškované podľa nariadenia č. 104/1945 Sb. n. SNR v znení nariadenia č. 64/1946 Sb. n. SNR v celosti. Údaj o konfiškácii nehnuteľností bol zapísaný aj v príslušnej PKN vložke. Neb. G. Z. odal žiadosť o zrušenie uvedeného rozhodnutia, ktorá bola postúpená listom zo dňa 4.9.1948 Povereníctvu pôdohospodárstva a pozemkovej reformy na ďalšie konanie. Povereníctvo pôdohospodárstva a pozemkovej reformy po preskúmaní podanej žiadosti a vykonanom zisťovaní vydalo dňa 22.12.1948 rozhodnutie č. 73.094/48-V/A-2., ktorým podľa nariadenia č. 26/1948 Sb. n. SNR vyňalo pôdohospodársky majetok neb. G. Z. nachádzajúci sa v k.ú. K. na D. z konfiškácie.

Z výpisu z LV č. XXXX pre k.ú. K. na D. mal súd preukázané, že nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom tohto konania sú výlučným vlastníctvom odporcu. Odporca získal predmetné nehnuteľnosti do správy, neskôr bol odporca zapísaný ako vlastníak nehnuteľností na základe rozhodnutia ROEP č. Z 3202/2001 z 24.9.2001 z titulu pkv. 1241, konfiškované podľa nar. 104/1945 Zb. SNR čd. 1243/48. Uvedené vyplynulo i z oznámenia Okresného úradu Komárno, katastrálny odbor č. K2-24/2014 zo dňa 28.1.2014. Nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX sú z časti tvorené aj pozemkami, ktoré boli pôvodne zapísané v PKN vložke č. XXXX pre k.ú. K. na D..

Ako vyplynulo z nájomnej zmluvy č. 4-1223-05 zo dňa 14.4.2005 a dodatku č. 4 k nájomnej zmluvy č. 4-1223-05 zo dňa 13.2.2009 odporca ako prenajímať prenajíma pozemok parc. reg. „C“ č. 2203 (ktorej časť tvorí EKN parcela č. XXXX/X) Poľnohospodárskemu družstvu K. na D.. Tento stav pretrváva i v súčasnosti.

Navrhovatelia v rade 1/ až 5/ v priebehu konania zotrvali na podanom návrhu na začatie konania. Právny zástupca navrhovateľov k veci uviedol, že predmetom konania sú pozemky, ktoré boli právnomu predchodcovi navrhovateľov konfiškované, ktoré mu však neskôr boli vrátené. Namietal vyjadrenie odporcu ohľadne vydržania jednej z nehnuteľností, ktorá je predmetom konania, keď podľa jeho názoru u odporcu absentuje dobromyseľnosť držby (keďže sám odporca (ako štát) vydal v minulosti rozhodnutie o vyňatí z konfiškácie). Dobromyseľnosť podľa jeho názoru nemožno odvodzovať od nevedomosti odporcu o rozhodnutí o vyňatí z konfiškácie, ktorá vychádza z nevedomosti jedného štátneho úradníka o konaní iného štátneho úradníka. O tom, že predmetné nehnuteľnosti boli právnomu predchodcovi navrhovateľov vrátené sa navrhovatelia dozvedeli až po tom, ako ho splnomocnili na zastupovanie v konaní, a to konkrétne z podania Ministerstva vnútra SR zo dňa 2.3.2012. Dovtedy navrhovatelia žili vo vedomosti, že pozemky, ktoré pôvodne patrili ich právnomu predchodcovi, boli tomuto konfiškované. Tiež konštatoval, že navrhovatelia sa už pred 15 rokmi snažili riešiť celú záležitosť na príslušnom katastrálnom úrade, avšak k doriešeni nedošlo. Navrhovatelia neriešili záležitosť ohľadne pozemkov v rámci reštitučných nárokov, keďže na predmetné pozemky sa podľa jeho názoru reštitučné zákony nevzťahovali, keďže právny predchodca navrhovateľov bol občanom maďarskej národnosti, pričom tento nadobudol československé štátne občianstvo. Poukázal na to, že navrhovatelia v konaní vychádzajú práve z rozhodnutia, ktorým sám štát rozhodol o vyňatí predmetných pozemkov z konfiškácie a domáhajú sa zosúladenia stavu zapísaného v katastri so stavom právnym. Z toho vyvodzoval i naliehavý právny záujem na určení, ktorého sa navrhovatelia podaným návrhom domáhajú.

Navrhovateľ v rade 1/ vo svojej výpovedi v priebehu konania doplnil, že ešte v roku 1991 sa snažil so svojou nebohou manželkou doriešiť záležitosti ohľadne vlastníctva nehnuteľností, ktoré patrili ich právnym predchodcom. Mali záujem vyriešiť záležitosti ohľadne všetkých pozemkov a tieto neskôr prenajímať družstvám. Získali doklad o existencii pozemkov v k.ú. Zlatná na Ostrove, ktoré mali patriť právnomu predchodcovi jeho neb. manželky. Dostavili sa na Poľnohospodárske družstvo v Zlatnej na Ostrove, tam im však povedali, že ohľadom pozemkov existuje záznam o konfiškovaní, a preto nie je možné dohodnúť sa na prenajímaní pozemkov. Až v roku 2011 jeho neb. manželka zistila, že existuje advokátska kancelária, ktorá sa zaoberá takýmito vecami. A až následne zistili, že pozemky, ktoré sú predmetom konania, síce boli jej právnomu predchodcovi konfiškované, tieto mu však boli približne asi po roku vrátené.

Odporca v priebehu konania zotrval na svojom stanovisku ohľadne nedôvodnosti podaného návrhu na začatie konania. Síce konštatoval odstránenie nedostatku ohľadne aktívnej vecnej legitimácie

navrhovateľov, naďalej zotrval na svojom vyjadrení ohľadne vydržania nehnuteľností. Poukázal na to, že predmetné pozemky boli získané do správy odporcu na základe zákona č. 229/1991 Zb.. Ohľadom nehnuteľností prebehla i ROEP, ktorá bola ukončená v roku 2001, kedy bol odporca zapísaný ako výlučný vlastník predmetných nehnuteľností. Vyslovil názor, že zápis uvedený v katastri nehnuteľností sa považuje za hodnoverný až do momentu, kým sa nepreukáže opak. Keďže on nakladal s pozemkami (minimálne s jedným z pozemkov, ktorý prenajíma) ako vlastnými, nadobudol vlastnícke právo i vydržaním. Tiež poukázal na to, že rozhodnutie o vyňatí z konfiškácie nikdy nebolo zapísané do záznamov katastrálneho úradu, teda o vyňatí z konfiškácie nemohol mať vedomosť. Pokiaľ ide o samotný podaný návrh na začatie konania, mal za to, že v danej veci je potrebné zaoberať sa otázkou naliehavého právneho záujmu na určení, ktorého sa navrhovatelia domáhajú. Nakoľko odporca s pozemkami nakladal viac ako 60 rokov, pričom nemal vedomosť o ich vyňatí z konfiškácie, určenie, ktorého sa navrhovatelia domáhajú, nemôže byť predmetom súdnej ochrany, pretože zneisťuje aktuálneho vlastníka a jeho postavenia. Tiež poukázal na nedostatočnú určitosť rozhodnutia o vyňatí z konfiškácie, ktoré neobsahuje presnú špecifikáciu pozemkov, ktorých sa rozhodnutie týka. Podľa jeho názoru rozhodnutie o vyňatí z konfiškácie nie je jediným dokladom pre vyhodnotenie podaného návrhu ako preukazujúceho naliehavý právny záujem na určení, ktorého sa navrhovatelia domáhajú. Nesúhlasil ani s vyjadrením právneho zástupcu navrhovateľov o tom, že na predmetné pozemky sa nevzťahovali reštitučné predpisy. Konštatoval, že reštitučné predpisy z rokov 1991 a 2003 upravovali ako jeden z reštitučných dôvodov: prevzatie nehnuteľnosti bez právneho dôvodu štátom, avšak navrhovatelia tento reštitučný dôvod pre uplatnenie si reštitučného nároku k predmetným pozemkom nevyužili.

Podľa § 80 O.s.p., návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä:

- a) o osobnom stave,
- b) o splnení povinnosti, ktorá vyplýva zo zákona, z právneho vzťahu alebo z porušenia práva,
- c) o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Predmetom tohto konania je určenie, že do dedičstva po neb. G. Z. (právnom predchodcovi navrhovateľov v rade 1 až 5) patria nehnuteľnosti pôvodne zapísané v PKN vložke č. XXXX pre k.ú. K. na D., v súčasnej dobe zapísané na LV č. XXXX pre k.ú. K. na D..

Návrhmi podľa § 80 písm. c) O.s.p. nie sú návrhy, ktorými sa síce žiada určenie právneho vzťahu alebo práva, avšak u ktorých absentuje naliehavý právny záujem na určení. Určovací žalobou sa navrhovateľ nedomáha prisúdenia plnenia, teda nedomáha sa vydania exekučného titulu, ale jeho zámerom je, aby súd v rozsudku vyriekol, že určité právo či právny vzťah existuje alebo neexistuje. Navrhovateľ podaním určovacej žaloby deklaruje, že mu k ochrane práva postačí jeho určenie, danie mu istoty práva. Požadované určenie sa pritom nemôže týkať existencie alebo neexistencie samotnej právnej skutočnosti, ale len práva alebo právneho vzťahu. Určovacie žaloby majú preventívnu funkciu, smerujú k tomu, aby sa porušeniu práva v budúcnosti predišlo. Existencia/neexistencia práva alebo právneho vzťahu sa určuje vždy vo vzťahu k prítomnosti, t.j. v čase vyhlásenia rozsudku (§ 154 ods. 1 O.s.p.). Zásadnou podmienkou dôvodnosti a teda východiskom prípadnej úspešnosti určovacej žaloby podľa § 80 písm. c) O.s.p. je existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. Naliehavosť právneho záujmu je charakterizovaná určitými aspektmi, a to: existencia aktuálneho stavu objektívnej právnej neistoty medzi účastníkmi konania, existencia ohrozenia práva/právneho vzťahu, ktorý nemožno odstrániť inak ako určovacím výrokom, existencia potreby odstránenia neistoty, resp. ohrozenia práva alebo právneho záujmu. Nepreukázaná existencia naliehavého právneho záujmu v čase rozhodovania súdu vedie k zamietnutiu určovacej žaloby.

Naliehavý právny záujem na určení je daný vtedy, ak je tu daný aktuálny stav objektívnej právnej neistoty medzi navrhovateľom a odporcom, ktorý je ohrozením navrhovateľovho právneho postavenia a ktorý nemožno iným právnym prostriedkom odstrániť. Nezáleží na tom, ako táto neistota vznikla. Posúdenie naliehavého právneho záujmu je otázkou právnej kvalifikácie rozhodných skutočností tých pomerov (vzťahov), ktoré sú ohrozené neistotou, a teda nebezpečenstvom budúceho porušenia právnych povinností k iným subjektom. Táto funkcia určovacej žaloby korešponduje práve s podmienkou naliehavého právneho záujmu.

Nakoľko predmetom konania je určovacia žaloba, súd bol povinný sa vo veci v prvom rade vyporiadať s otázkou existencie naliehavého právneho záujmu na určení, keď s touto otázkou sa vyporiadaval ako s otázkou predbežnou. Súd v tejto súvislosti vychádzal z toho, že existencia naliehavého právneho

záujmu na určení je podmienkou procesnej prípustnosti určovacej žaloby podľa § 80 písm. c) O.s.p.. Pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu na určení ide o posúdenie, či podaná žaloba je vhodný procesný nástroj ochrany práva navrhovateľov, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva, či snáď podaná žaloba zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom bude musieť nasledovať iné súdne konanie alebo konania. Naliehavý právny záujem je spravidla daný v prípade, ak by bez určenia bolo právo navrhovateľov ohrozené, alebo ak by sa bez určenia stalo právne postavenie navrhovateľov neistým.

Procesná povinnosť preukázania naliehavého právneho záujmu na určení v čase rozhodovania súdu zaťažuje navrhovateľov. Pokiaľ navrhovateľ chce osvedčiť svoj naliehavý právny záujem na určení, musí jednak poukázať na určité skutkové okolnosti prejednávanej veci vedúce k sporu medzi účastníkmi konania a k potrebe súdneho určenia, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, jednak osvedčiť, že podaný návrh je vhodným nástrojom pre vyriešenie sporu.

V danom prípade navrhovatelia naliehavý právny záujem na určení odôvodňovali nesúladosť právneho stavu so stavom zápisu v katastrí nehnuteľností, keď ako vlastníci predmetných nehnuteľností je zapísaný odporca, hoci nehnuteľnosti pôvodne patrili ich právnomu predchodcovi, ktorému tieto boli v roku 1946 konfiškované, avšak neskôr rozhodnutím z roku 1948 mu boli predmetné nehnuteľnosti vrátené (tieto boli vyňaté z konfiškácie) a preto by tieto mali patriť do dedičstva po ich nebohom právnom predchodcovi. Súd v danej veci dospel k záveru, že navrhovatelia v konaní nepreukázali naliehavý právny záujem na určení, ktorého sa podaným návrhom domáhajú. Súd poukazuje na to, že predmetom konania v danej veci sú právne vzťahy a právo navrhovateľov, ktoré bolo dotknuté pred viac ako 65 rokmi pred podaním návrhu na začatie konania. Ide o právo k nehnuteľnostiam, ktoré boli rozhodnutím Konfiškačnej komisie konfiškované (pričom údaj o konfiškovaní bol zaevidovaný i v príslušnej PKN vložke č. XXXX pre k.ú. K. na D.), pričom tieto boli neskôrším rozhodnutím Povereníctva pôdohospodárstva a pozemkovej reformy v Bratislave z konfiškácie vyňaté (ktoré rozhodnutie však nikdy nebolo evidované v PKN vložke č. XXXX pre k.ú. K. na D.). Z tvrdenia navrhovateľov mal súd v danej veci preukázané, že títo až do roku 2012 žili v presvedčení, že pozemky, ktoré sú predmetom tohto konania, boli v minulosti ich právnomu predchodcovi konfiškované a že teda nemajú na ne právny nárok. O možnom právnom nároku sa dozvedeli až od právneho zástupcu a to vychádzajúc z podania Ministerstva vnútra SR č. SNA-2012/00696-DB1.3 zo dňa 2.3.2012. Svojich práv k predmetným pozemkom sa až do podania návrhu na začatie konania v tejto veci nedomáhali žiadnym zákonným spôsobom (napr. titulom reštitučných nárokov, uplatnením nároku v rámci ROEP a pod.), resp. žiadnym spôsobom, ktorý by v konaní preukázali. Tiež mal preukázané, že odporca nadobudol predmetné nehnuteľnosti do výlučného vlastníctva na základe rozhodnutia v rámci ROEP, ktoré bolo ukončené v roku 2001. Nakoľko v danej veci právne vzťahy navrhovateľov k pozemkom boli s istými následkami dotknuté dávno v minulosti (viac ako 65 rokov pred podaním návrhu na začatie konania) a teda sa nestali neistými teraz, súd má za to, že práve podanie určovacej žaloby v danej veci uvádza vlastnícke právo súčasného vlastníka (odporcu) do právnej neistoty. Preto takáto určovacia žaloba nie je nástrojom prevencie a nemieri k nastoleniu právnej istoty na strane navrhovateľov, ale smeruje práve k narušeniu právnej istoty na strane súčasného vlastníka nehnuteľností (odporcu), čo je možné vyhodnotiť ako zneužitie procesného prostriedku určeného k ochrane na to, aby bolo obnovené vlastnícke právo už zaniknuté, a to spochybnením skutočností, za ktorých došlo k jeho zániku (rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo 130/2007 zo dňa 25.2.2009). Tento záver súdu nespochybnilo ani tvrdenie právneho zástupcu navrhovateľov, že nevedomosť odporcu (ako štátu) o rozhodnutí štátneho úradníka (z roku 1948, ktorým boli pozemky právneho predchodcu navrhovateľov vyňaté z konfiškácie) nezakladá dobromyseľnosť odporcu. Súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že rozhodnutia, ktoré sa týkajú tohto sporu boli vydané v roku 1946 a 1948, v čase po ukončení druhej svetovej vojny, kedy bola vo všeobecnosti situácia vo všetkých európskych krajinách poznačená udalosťami spojenými s vojnou a povojnovými následkami. Preto nemožno na ťarchu odporcu ako štátu, ktorý vznikol v roku 1993, vykladať skutočnosť, že rozhodnutie o vyňatí z konfiškácie z roku 1948 nebolo v tom čase príslušným štátnym úradníkom zaevidované v príslušnej PKN vložke, čoho dôsledkom bolo, že nehnuteľnosti boli vnímané ako patriace do skupiny konfiškovaných nehnuteľností. V tejto súvislosti treba uviesť, že pozemkové reformy sa dotýkali veľkého množstva pozemkov pôvodne patriacich fyzickým osobám, preto mal súd za to, že s ohľadom na udalosť danej doby bolo práve právom i povinnosťou právneho predchodcu navrhovateľov, aby ako osoba vedomá si existencie rozhodnutia o vyňatí z konfiškácie, dozrel na zosúladenie stavu zápisu v PKN vložke (v ktorej boli zaevidované jemu patriace nehnuteľnosti) so stavom právnym, čo však právny predchodca navrhovateľov neučinil a svojho vlastníckeho práva sa nedomáhal. Súd mal tiež za

to, že minimálne od zmeny režimu (t.j. od roku 1990) do momentu nadobudnutia vlastníckeho práva odporcu k predmetným pozemkom (po ukončení ROEP v roku 2001) mali navrhovatelia, resp. ich právny predchodcovia dostatok času i zákonných možností ako si uplatniť svoje práva k predmetným nehnuteľnostiam, čo však títo neurobili. Nakoniec pokiaľ sami tvrdili, že už v roku 2000 (pred 15 rokmi) mali vedomosť o tom, že ich právny predchodca vlastnil nejaké pozemky v k.ú. Zlatná na Ostrove, nič im nebránilo, aby si už v tom čase uplatnili svoje práva a obrátili sa na kompetentné orgány za účelom zistenia relevantných informácií ohľadne pozemkov, ktoré v minulosti patrili ich právnomu predchodcovi a o ktorých vedeli, že boli konfiškované.

Z uvedených dôvodov, keďže navrhovatelia v konaní neunesli dôkazné bremeno čo do preukázania existencie naliehavého právneho záujmu na určení, ktorého sa domáhali, súd návrh zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Hoci odporca mal v konaní plný úspech (pretože súd návrh navrhovateľov zamietol), náhradu trov konania si neuplatnil. Preto súd rozhodol tak, že mu náhradu trov konania napriek konštatácii plného úspechu v konaní nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a)
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho posúdenia veci.